

Interlitratuur

Een wereld in verhalen

Interlitratuur is het Brusselse interculturele festival rond literatuur. De evenementen bevinden zich op het kruispunt van internationale literatuur, migratie naar België en samenleven in Brussel. Echter, vanwege COVID-19 zullen de fysieke activiteiten van dit festival pas in het najaar doorgaan. Toch willen we je vanaf 9 februari reeds verwelkomen op enkele interessante digitale activiteiten, voor een wereld in verhalen.

Deze activiteiten komen op 9 en 11 februari om 20u00 online. Je kan ze vinden op www.interlitratuur.be en www.facebook.com/Interlitratuur. De video's blijven ook beschikbaar, zodat je deze op een voor jou passend moment kan (her)bekijken.

9 februari - Literaire wandeling - 'To be an "Experimental Woman Writer". Drie woorden, drie moeilijkheden.

Christine Brooke-Rose

Dr. Hannah Van Hove, FWO-postdoctoraal onderzoeker aan de VUB, nodigt je uit om een deel van de jeugd van romanschrijfster Christine Brooke-Rose (1923-2012) te herbeleven. De experimentele Britse schrijfster vroeg in haar boek met als titel *Invisible Author*: 'Heb je ooit geprobeerd om iets heel moeilijk zo goed mogelijk te doen, gedurende een lange periode, en dan kwam je erachter dat niemand het in de gaten heeft?' Dat is helaas gebeurd met Brooke-Rose zelf, wiens romans en kritische teksten na haar dood grotendeels vergeten zijn. Toch schreef Brooke-Rose prachtige vernieuwende fictie waarin ze verschillende grammaticale en typografische experimenten met taal en vorm uitvoerde.

In haar laatste roman, "Life, End Of" beschreef ze haar ervaringen tijdens haar jeugd in Brussel. We nodigen je uit om een wandeling te maken, waarbij we de buurt waarin Brooke-Rose vroeger woonde verkennen en horen over de thema's, invloeden en erfenissen van deze verwaarloosde schrijfster. Volg de route op je smartphone of tablet en luister hoe Dr. Van Hove op verschillende punten uitlegt waarom juist deze plaats van betekenis is in het verhaal van Christine Brooke-Rose. De wandeling zal in het Nederlands en Engels beschikbaar zijn.

9 februari, 20u00 - Online debat - Being Imposed Upon

Deze zomer verscheen 'Being Imposed Upon', een bundel essays over feminisme en dekolonisatie geschreven door 17 prominente Afro-Belgische vrouwen met een scherpe en vaak ook ontluisterende pen. Being imposed upon is een boek voor deze tijd. Het bevindt zich op het kruispunt van dekolonisatie en feminisme. Veel urgenter en relevanter kan een boek vandaag niet zijn, en het resultaat van de collectieve inspanning van deze uitzonderlijke personen verdient dan ook brede aandacht. De bundel bevat reflecties over zwart zijn en vrouw zijn. Zeventien vrouwen, uit de Nederlands- én Franstalige gemeenschap, bespreken het belang van intersectioneel denken aan de hand van urgente thema's die onderbelicht zijn binnen het antiracisme debat in België. Centraal staat het zwarte vrouwelijk lichaam, dat gekoloniseerd door de kapitalistische samenleving, aan bepaalde verwachtingen dient te voldoen.

De wereld in verhalen
Le monde en histoires
The world in stories

INTERLITRATOUR 2021
Intercultureel FESTIVAL Littéraire
ONLINE from 9 FEBRUARY at WWW.INTERLITRATOUR.BE

Op uitnodiging van Interlitratuur zullen volgende schrijfsters die meewerkten aan het boek met elkaar in gesprek gaan in de Beursschouwburg: Olave Nduwanje (moderator), Melat Gebeyaw Nigussie, Emmanuelle Nsunda, Aline Bosuma W'okungu Bakili & Emma-Lee Amponsah.

11 februari, 20u00 - Kruimeldief

Een ziekte verteert het lichaam van de moeder van Hind en Fatima-Zahra Eljadid. Het is een traag en pijnlijk aftakelingsproces en het komt bovenop de vechtscheiding van haar agressieve ex-man, en bovenop de angst en de armoede. Kruimeldief is een poëtische maar ook rauwe elegie over moederkeszalf, afscheid nemen, terugblikken en herinneren. Maar ook over witte gangen, liefdeloze lakens en ... zusterliefde. Hind Eljadid is een Antwerpse woordkunstenaar en schrijver. Ze won verschillende awards voor haar performatieve woordkunst en schrijft met haar debuut een leven neer. Met haar kritische gedachtegang verovert ze woord per woord de literaire wereld. Fatima-Zahra Eljadid is een illustrator, kunstschilder en stop-motion animator uit Antwerpen. Sinds 2020 is ze redactielid van de Stripgids Vlaanderen en sociaal-cultureel werker bij VOEM.

Interlitratuur is een intercultureel, literair festival dat zal plaatsvinden vanaf dinsdag 9 februari. Het programma bestaat uit activiteiten van tal van organisaties, verenigingen, burger- en persoonlijke initiatieven. Het kernteam vormt het Willemsfonds samen met Arthis – Het Belgisch-Roemeens Cultureel Huis, FMDO, Internationaal Comité, het Koerdisch Instituut, Masereelfonds, Vermeylenfonds en Muntpunt.

www.interlitratuur.be en www.facebook.com/Interlitratuur

Wist je dat het Willemsfonds binnenkort 170 kaarsjes uitblaast?

Op 23 februari 1851 werd onze vereniging opgericht.
We zijn daardoor de oudste sociaal-culturele vereniging.

Hopelijk kunnen we er een echt feestjaar van maken.
Lees er meer over in de volgende edities van Kortweg.

Virtuele bier- en chocoladeproefavond

Wil je alles te weten komen over bier en chocolade? Ben je op zoek naar een interessante workshop waarin je de kunst van het proeven van artisanale pralines, chocolade en streekbieren leert? Wil je ontdekken welke verschillende smaken er in bier en chocolade zitten?

Dan is deze virtuele bier- en chocolade tasting, georganiseerd door Willemsfonds Woluwe & Zuidoost-Brussel, zeker iets voor jou!

Biersommelier en chocolade-expert Werner Callebaut geeft meer informatie over de Belgische bier- en chocoladecultuur, veel tips & tricks en leuke weetjes over bier proeven en bewaren, maar ook over de wonderde wereld van bier- en chocolade pairing.

Geniet thuis samen van de flesjes bier en pralines onder het deskundige commentaar van biersommelier Werner Callebaut.

Hoe zal het één en ander werken?

De virtuele bier- en chocoladeproefavond gaat door op donderdag 25 februari om 19u30. Plaats: gezellig bij u thuis. De box is bestemd voor 2 personen, dus zet je gerust samen je knuffelcontact. Inschrijven kan tot 13 februari via een e-mail naar carla.dejonghe@parlement.brussels

Deelname kost 24 euro (voor 2 personen). Na inschrijving betaal je dit bedrag op rekeningnummer BE36 0682 3280 5481 van Willemsfonds Woluwe. Je kan daarna een bierdegustatiebox ophalen bij Carla Dejonghe. Dit kan ofwel aan Stokkel (Sint-Pieters-Woluwe), ofwel in de Lombardstraat in Brussel.

Per mail krijg je dan een zoom-link doorgestuurd. Het enige wat je hoeft te doen, is bij aanvang van de tasting op de link te klikken, om live te kunnen volgen en chatten. Dit kan met een gsm, tablet of laptop.

Maak kennis met Grafologie

Grafologie is de 'studie van het schrijven'. Schrijven is een motorische beweging, aangestuurd door onze hersenfunctie. Misschien spreken we beter over 'hersenschrift' in plaats van 'handschrift'.

Iedereen heeft een persoonlijk handschrift. Kunnen we hieruit karaktereigenschappen afleiden of moeten we dit met scepticisme benaderen? Hoe ontwikkelde zich de grafologie? Waar zou het kunnen worden gebruikt? Hoe werkt het? Onze docent Marc Vanryckeghem geeft je een eerste kennismaking met deze bijzondere studie.

De digitale lezing gaat door op donderdag 25 februari om 19u30. Deelname is gratis. De link om deel te nemen krijg je na inschrijving via e-mail naar yarrid.dhooghe@willemsfonds.be.

Recensie & winactie

De Klimaatvluchteling, door Dirk Vanderlinden

Venetië 2020. Eva Rossi voert een verbeten strijd om Venetië te beschermen tegen de klimaatverandering. De gevolgen daarvan worden steeds duidelijker: de aarde kreunt onder de immens hete zomers, terwijl overloedige waterstormen grote delen vernielen. Eva moet weg uit Venetië en komt bij de Vandiesel Company terecht. Zo kan ze haar missie verderzetten, maar sleurt de drie vrouwen van de Company mee in het avontuur. Die moeten alles uit de kast halen om haar te beschermen.

Vanuit Wenen vertrekt een ambitieuze jonge dertiger. Hij laat alles en iedereen achter om op zoek te gaan naar een beter leven. Niemand weet wie hij is, maar via de sociale media trekt hij steeds meer aandacht en zijn groep volgers groeit razendsnel.

Zal Eva voldoende steun vinden om haar geboortestad te redden van de ondergang? En welke krachten drijven dat vreemd individu uit Wenen dat er alleen op uittrekt?

De Klimaatvluchteling is het achtste boek in De Vandiesel Company-reeks van auteur Dirk Vanderlinden. In de thrillerreeks volgen we de avonturen van een supranationaal team dat door verschillende overheden ingehuurd wordt om kritieke situaties en problemen op te lossen. De verhalen beginnen en eindigen meestal in Brussel, maar daarnaast wordt de internationale dimensie nooit losgelaten.

Bij dit nieuwste boek wordt Beatrijs Vermaercke voor de eerste keer als officiële co-auteur geïntroduceerd. Haar perspectief wordt door de fans van de reeks erkend en vooral erg gesmaakt.

"Beatrijs Vanmaercke injecteert het verhaal met wat extra girlpower."
Het Nieuwsblad

Vele Willemsfondsen hingen al aan de lippen van Dirk Vanderlinden tijdens onze Museum Matinees en werden reeds ondergedompeld in de intrigerende en raadselachtige verhalen die hij wist te creëren tijdens zijn gidsbeurten. Deze vertelstijl zet zich duidelijk voort in dit meeslepende boek. Naast de vaste personages van The Vandiesel Company, die voorin het boek voor de nieuwe lezers overzichtelijk worden geïntroduceerd, passeren enkele fascinerende karakters de revue. Elk groeien zij doorheen het avontuur en komen zij vroeg of laat met elkaar in contact.

"Vanderlinden overtreft zichzelf, met deze sterk neergezette thriller over een actueel onderwerp dat iedereen raakt"
Moon Kager (Mustreads or Not)

De Klimaatvluchteling was het eerste boek dat ik las in de reeks van Dirk en Beatrijs, maar was tegelijkertijd een feest van herkenning dat naar meer smaakt. Ik werd meegenomen op avontuur langs bekende locaties in Brussel, maar ook doorheen steden als Athene en Venetië. Ondanks de lockdown heb ik tijdens de kerstvakantie toch nog een inter-Europese reis gemaakt. De vele plot twists, de humor en de verrassende onderlinge relaties tussen de personages zorgden ervoor dat ik het boek in één ruk heb uitgelezen.

Suzanne ter Haar

Prijsvraag - 5 gesigneerde exemplaren te winnen

Het boek is intussen te koop bij verschillende boekhandels of online via o.a. uitgeverij Borgerhoff&Lamberigts. Wil jij een exemplaar van het boek winnen? Beantwoord dan de volgende prijsvraag en maak kans op 1 van de 5 gesigneerde exemplaren: "In welke wijk van onze stad is het hoofdkwartier van de Vandiesel Company gevestigd?" (een hint: het Vossenplein ligt in deze wijk)

Vul je antwoord voor 1 maart in op <http://klimaatvluchteling.willemsfondsbrussel.be> en word 1 van de gelukkigen.

Botanische pracht en praal vanuit je zetel

Kom alles te weten over de 'Kew Gardens' van Londen tijdens deze Nederlandstalige, virtuele rondleiding voor het Willemsfonds. UNESCO plaatste deze Koninklijke Botanische Tuinen niet voor niets op haar werelderfgoedlijst. De Kew Gardens staan garant voor bijna drie eeuwen aan interessante geschiedenis en wetenschap.

Onze Belgisch-Britse 'Blue Badge' gids Patricia Gentry-Verhoestraete verwent je met heerlijke verhalen over bekende botanisten van het Brits Imperium, het kleinste koninklijk paleis in Engeland en de brandstichting door de suffragettes in hun strijd voor vrouwenstemrecht. Ook kom je alles te weten over gigantische waterlelies en planten die ziektes zoals kanker kunnen genezen. Samen met Patricia neem je een kijkje in het arboretum en kom je oog in oog te staan met 'de eenzaamste vrijgezel ter wereld'.

Op woensdagavond 10 februari 2021 om 20u leidt Patricia je anderhalf uur lang rond door de Kew Gardens voor de prijs van €5 per deelnemende bubbel. Aarzel dus niet langer en schrijf je nu in via info@willemsfonds.be of 09 224 10 75

Boekbespreking van een politieke toekomstroman uit 1891 Van socialistische droomstaat tot nachtmerrie

Beeld je in: eind XIXe eeuw vindt in Berlijn, in Duitsland en in heel Europa de grote omwenteling plaats. De sociaaldemocraten realiseren hun droom. Ze komen aan de macht en creëren overal een sociaaldemocratische samenleving geheel gebaseerd op de principes van gelijkheid. Hoe zou deze samenleving eruitzien in het dagelijkse leven?

Eugen Richter (1838-1906) doet deze oefening voor honderdduizenden lezers in 1891 met de uitgave van Sociaaldemocratische toekomstbeelden. Vrij naar Bebel. Richter is de voorman van de vrijzinnige links liberale partij in Duitsland. Gekneld tussen het nationalisme van Bismarck en het Socialisme van Bebel (1840-1913), verdedigt hij de vrijheid. Het boekje had veel succes, en werd veelvuldig vertaald. Ook het Willemsfonds bracht toen in 1895 al een verkorte en vandaag verouderde versie uit.

Richter kiest voor het dagboekformaat. August, de protagonist, is een goed menende socialist die de omwenteling en machtsovername zeer gunstig gezind is. Hij is een letterzetter in een drukkerij. In zijn dagboek lezen we van dag tot dag hoe de grote principes van Bebel in het dagelijks leven uitdraaien. Richter gaat telkens stellingen halen in Bebels De vrouw en het socialisme (1879) en dan beschrijven hoe dit uitdraait in de praktijk. Tot in het absurde. Wat dan weer door de zeer naïeve dagboekschrijfstijl een echte, treffende en zelfs amusante karikatuur vol satire weergeeft van het communisme. De productie neemt af, de mensen geraken gedemotiveerd door gebrek aan perspectief en individuele beloning, arbeidsplaatsen worden niet gekozen, maar toegewezen, families vallen uit elkaar, elke warmte verdwijnt uit de samenleving, je eet niet wat je lekker vindt, je kan niet kiezen wat je wil zien in het theater, je kan geen persoonlijke plannen maken, de samenleving wordt een politiestaat om de inwoners te beletten naar Amerika te vluchten ... Alle

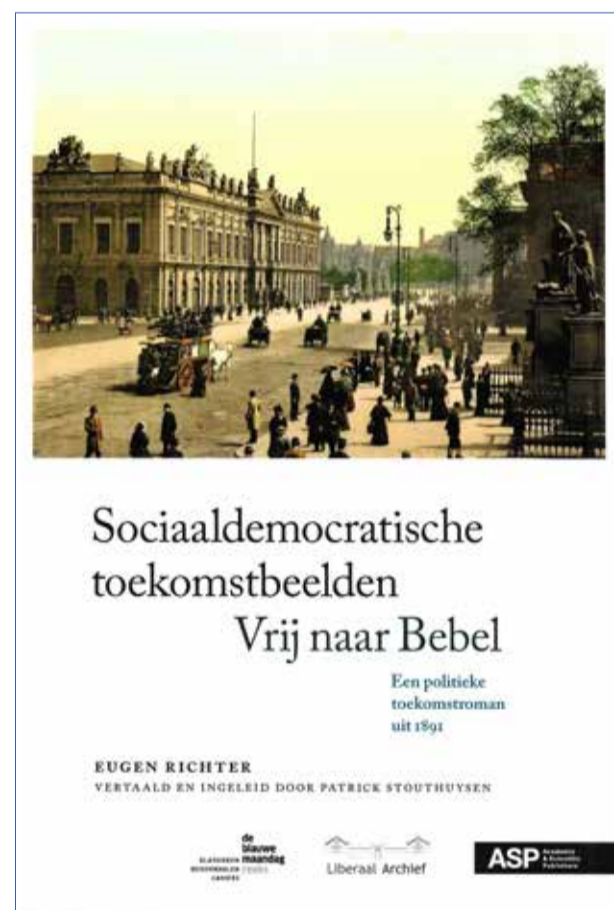
gelijkheid, hoe mooi ook in woorden, kan het steeds groter gebrek aan vrijheid niet compenseren. De meest gelijke maatschappij, wordt zonder vrijheid, letterlijk een gevangenis.

50 jaar voor Animal Farm

Liberas, het centrum voor de geschiedenis van het vrije denken en handelen, bracht deze politieke dagboekroman opnieuw uit in 2012. Liberas is de nieuwe naam voor het Liberaal Archief in Gent. De uitgave werd vertaald en voorzien van een zeer heldere inleiding door Patrick Stouthuysen. Hij plaatst Eugen Richter en zijn vrijzinnige liberale partij in haar historische context. Eugen Richter was een bijzonder en eigenzinnig fenomeen in de Duitse politiek. Voor Richter is er geen economische vrijheid denkbaar zonder politieke vrijheid en geen politieke vrijheid zonder economische vrijheid. Vrijheid is ondeelbaar. Die vrijheid werd aangetast door de conservatieve nationalist, maar ook door de socialist.

Uiteraard doet dit verhaal ook denken aan Animal Farm (1945) en 1984 (1949) van Georges Orwell (1903-1950). Patrick Stouthuysen vertelt in zijn inleiding ook over de traditie van utopische romans eind XIXe eeuw. De bekendste was Looking Backward, 2000-1887 (1890) van de Amerikaanse auteur Edward Bellamy (1850-1898). Een absolute bestseller. Het beschreef de ideale toekomstige socialistische maatschappij en had tot diep in de XXe eeuw een grote impact, onder andere via Bellamyclubs. Richters dagboekroman is daar een antwoord op, net als Orwell, maar wel 25 jaar voor de Russische revolutie van 1917. Deze dystopie is een subgenre in de politieke toekomstromans. De kracht van Richters dystopie is ongetwijfeld het alledaagse, de eenvoud, de nuchterheid, de zachte satire en het ontbreken van spectaculaire sciencefictionachtige elementen: het was toen en zelfs vandaag zeer herkenbaar.

Johan Basiliades

Eugen Richter: Sociaal democratische toekomstbeelden. Vrij naar Bebel. Een politieke toekomstroman uit 1891, vertaald en ingeleid door professor Patrick Stouthuysen, werd in 2012 uitgegeven in De Blauwe Maandagreeks van het Liberaal Archief en ASP.

Het boek is te bestellen via info@liberas.eu of www.liberas.eu.

Win het boek van Eugen Richter.

Het Willemsfonds geeft 3 boeken weg. Stuur een mailtje naar wedstrijd@willemsfondsbrussel.be en maak kans om gratis dit boek thuis opgestuurd te krijgen.

Willemsfondser Julius Hoste jr.

naast August Borms?!

Reactie op Newsweek: 50 jaar Vlaams Parlement

In januari 2020 hadden we in het Charliermuseum professor Pieter Lagrou te gast, die een lezing gaf over het verzet en de collaboratie in de Tweede Wereldoorlog. Hij gaf toelichting over hoe na de oorlog vanuit bepaalde hoek een beweging tot stand kwam die de collaboratie, en iedereen die er had aan meegewerkt, probeerde goed te praten. Via allerlei mythes trachtte men ofwel hun acties te verbloemen of ze te koppelen aan zogezegde doelen. "Collaborateurs werden na de oorlog door het Belgische gerecht veroordeeld omdat ze het voor Vlaanderen opnamen" is een spreuk die dan vaak terugkomt, hoewel geschiedkundig onderzoek veelvuldig heeft aangetoond dat collaborateurs enkel werden veroordeeld na zorgvuldig gevoerde processen waarin misdrijven ook echt konden worden bewezen.

Ik moest er even aan terugdenken, toen enkele weken geleden de Newsweek-special "50 jaar Vlaams Parlement" werd uitgebracht op initiatief van dit parlement. Naast interviews met enkele parlementsleden, werd ingegaan op de geschiedenis van de Vlaamse beweging en -emancipatie. Hierbij vinden we ook een lijstje dat omschreven wordt als "Enkele Vlaamse koppen die de emancipatie van taal en volk vanaf de Belgische onafhankelijkheid tot de Tweede Wereldoorlog hebben vormgegeven." We vinden er figuren terug als Jan Frans Willems, Hendrik Conscience, Julius Vuylsteke enz. Groot was echter de verbazing - en de verontwaardiging - toen bleek dat ook August Borms en Staf De Clercq in dit lijstje terug te vinden zijn. Ze werden op 1 pagina samengezet met Camille Huysmans en Julius Hoste jr. Jawel, onze eigenste Brusselse Willemsfondser, Julius Hoste jr. werd op hetzelfde niveau gezet als twee extreemrechtse oorlogscriminelen.

Laten we toch eens kort die figuren vergelijken met Julius Hoste jr. Het waren immers op zowat alle vlakken tegenovergesteld. Hoste jr. was er voorstander van dat in elk landsdeel de eigen taal kon worden gebruikt in het onderwijs, in cultuur en in bestuur, maar wel binnen een Belgische structuur. Hij was degene die zowel in de Eerste als de Tweede Wereldoorlog uitweek uit België om op journalistiek of politiek vlak verder te blijven strijden voor een vrij België. Hij was een humanist die ook ten allen tijde de democratie verdedigde. Iemand die zich inzette voor toekomstgericht onderwijs, een mede-pionier van UNESCO, een mede-auteur van het Manifest van Oxford, ...

11 december 1941: Foto van een Belgische delegatie voor het ministerie van Buitenlandse Zaken aan Eaton Square, London. U herkent als tweede van links Julius Hoste jr. en als derde van rechts Camille Huysmans. August Borms en Staf Declercq waren terzelfdertijd in België aan het collaboreren met nazi-Duitsland. Newsweek en het Vlaams Parlement vonden het in 2021 nodig ze wel allemaal samen te voegen. (Bron foto: archief Julius Hoste jr., bewaard door Liberas)

Wie was Julius Hoste jr.?

Julius Hoste jr. werd geboren in Brussel in 1884. Na studies aan de ULB, waar hij lid was van het studentengenootschap Geen Taal, Geen Vrijheid, gradueerde hij als doctor in de rechten. Ondanks dit diploma, kwam hij al heel snel terecht in de journalistiek. Zijn vader, Julius Hoste sr. had een goede reputatie in Vlaamsgezinde en liberale kringen en legde de basis voor de Uitgeverij Hoste. Daar werden de kranten De Zweep (1869-1958), Het Laatste Nieuws en De Vlaamse Gazet (1900-1914) uitgegeven. Vanaf 1908 zou Julius Hoste jr. bij deze laatste krant aan de slag gaan als hoofdredacteur. Het was een kwaliteitskrant die zich vooral richtte tot Vlaamsgezinde vrijzinnige middens.

Toen Hoste jr. tijdens de Eerste Wereldoorlog naar Nederland uitweek, werd de krant door activisten gestolen. Samen met Van Cauwelaert richtte hij het weekblad Vrij België op, dat opkwam voor de Vlaamse eisen, maar gekant was tegen elke activistische collaboratie met Duitsland. Toen de oorlog aan haar einde kwam, nam Hoste jr. de uitgeverij van zijn vader over en zou hij als hoofdredacteur van Het Laatste Nieuws de krant laten uitgroeien tot de absolute nummer één qua aantal lezers.

Ondertussen bleef Hoste jr. strijden voor het zogenaamde Vlaamse minimumprogramma, namelijk de eentaligheid qua bestuur, onderwijs en gerecht in elk landsgedeelte, en de tweetaligheid in Brussel. Hij zag het Willemsfonds - waar hij bestuurder was van de Brusselse afdeling - en het in 1913 opgerichte Liberaal Vlaams Verbond als ideale organisaties om druk te zetten achter een realisatie hiervan.

Op politiek vlak bleek dit na de Eerste Wereldoorlog echter niet eenvoudig. Vlaamsgezindheid werd, ook binnen de Liberale Partij, vaak gelijkgesteld aan de activistische collaboratie, terwijl Franstaligheid gekoppeld werd aan Belgisch patriotisme. Het sociaal-conservatisme van de partij bleek eveneens een probleem en in de jaren '20 kwamen sociaal-progressieve, Vlaamsgezinde liberalen regelmatig op onder aparte kiestijlen. Het succes hiervan was, ondanks steun van Hoste jr., zijn kranten en zijn verenigingen, echter zeer beperkt.

Hoste jr. wordt minister

In het begin van de jaren 1930 veranderde er daarentegen veel. Het minimumprogramma werd steeds meer gerealiseerd, maar Hoste jr. vreesde dat elke verdere stap in de richting van een aanpassing van de Belgische organisatiestructuur het bed zou spreiden voor het Vlaams-nationalisme. Hij werd almaar meer gematigd en ging, in een context van oprukkende extreem-rechtse partijen, ook steeds meer de democratische waarden verdedigen tegenover het racistische "knuppel-nationalisme".

Toen extreem-rechts echter helemaal doorbrak bij de verkiezingen van 1936, stelde Paul Van Zeeland een nieuwe regering samen, buiten de partijen om. Hij nam daarbij ook enkele niet-parlementariërs op in de regering en Hoste jr., die ondertussen steeds meer een aanvaardbare persoon was geworden binnen de politieke elite, werd minister. Hij kreeg de bevoegdheid Openbaar Onderwijs en in die functie zette hij zich o.a. in voor de uitbreiding van het officieel onderwijs.

Enkele 'Vlaamse koppen' die de emancipatie van taal en volk vanaf de Belgische onafhankelijkheid tot de Tweede Wereldoorlog hebben vormgegeven.

De bewuste pagina in Newsweek

Borms daarentegen was degene die in de Eerste Wereldoorlog al collaboreerde met de Duitsers en de bezetting misbruikte om in 1917 te proberen een Vlaamse onafhankelijkheid uit te roepen. Na een eerste maal ter dood veroordeeld te zijn geweest na WO I, deed hij zijn collaboratie nog eens rustig over tijdens WO II. Terwijl Hoste jr. vanuit Londen streed tegen het fascisme, bracht Borms lustig de Hitlergroet, trok hij op met de fascistische bezettingsmacht en ronselde hij soldaten om mee aan het oostfront te gaan vechten. In de late zomer van 1944, toen de geallieerden richting België oprukten, vluchtte Borms naar Duitsland. In oktober 1945 werd hij een tweede maal ter dood veroordeeld en in april 1946 terechtgesteld.

VNV-leider Staf Declercq koos in de Tweede Wereldoorlog al evenzeer voor de collaboratie en was voorstander van een nationaalsocialistische nieuwe orde in Vlaanderen. Hoste jr. aarzelde dan ook niet om tijdens de oorlog VNV'ers al "Vlaamse nationaal-socialisten" te noemen, die "als knechten van Hitler-Duitsland door hun rastheorieën België, maar ook Vlaanderen en de Vlaamse beweging hadden verraden". Hoste jr. zou alleszins zeer verbaasd zijn om nu op 1 pagina samengezet te worden met zulke figuren... Kortom, we kunnen begrijpen dat Hoste jr. in Newsweek bij de figuren staat om naar op te kijken, maar wat bezielde Newsweek om Declercq en Borms daar ook bij te zetten? Mythevorming om hun rol positiever en belangrijker voor te stellen dan ze was?

Hans Van Rompaey, namens Willemsfonds BHG

Ook werd onder zijn ministerschap de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België opgericht. In een periode van politieke instabiliteit en snel op mekaar volgende regeringen, behield hij de functie tot 1938.

Uitwijken naar Londen

Bij de inval van de Duitsers in mei 1940 besloot Hoste uit te wijken. Als vrij en onafhankelijk dagbladmaker weigerde hij onder nazi-bezetting te leven, maar vanwege zijn anti-fascistische houding liep hij eveneens direct gevaar. Hij kwam in Londen terecht, waar hij één van de eerste politieke prominenten was. Gemakkelijk was het leven er allerm minst, maar in zijn dagboek schreef hij "Liever een lastig bestaan in een vreemd land dan ooit terug te keren naar een verknecht België"

De Belgische regering in ballingschap, december 1942. Vlnr: Gustave Joassart, Antoine Delfosse, Hubert Pierlot, Paul-Henri Spaak, Camille Gutt en Julius Hoste jr. (Albert De Vleerschauer ontbreekt)

De regering in ballingschap kende geen vlotte werking. Om een beter politiek evenwicht te vinden, werden in 1942 drie onderstaatssecretarissen toegevoegd aan de regering. Hoste jr. kreeg daarbij opnieuw de post van Openbaar Onderwijs toegewezen. Hij zat er alleszins niet stil. Zo participeerde hij in de commissie rond naoorlogse vraagstukken, hield hij inspirerende radiospeeches en werkte hij mee aan de oprichting van de Benelux.

Londen, waar maar liefst 8 regeringen in ballingschap waren gehuisvest, was ondertussen ook de plaats geworden waar internationale problemen samen konden worden besproken en opgelost. In de Conference of Allied Ministers of Education werd bijvoorbeeld nagedacht over een plan voor het naoorlogs herstelbeleid op het vlak van onderwijs en cultuur. Hoste jr. was er voorzitter van het Bureau en had een grote bijdrage in het tot stand brengen van een nieuwe organisatie die dit moest helpen realiseren, de United Nations Education and Cultural Organisation. Nadien werd Scientific er nog aan toegevoegd en kreeg het de afkorting UNESCO. Hoste jr. behoorde in 1945, net na de oorlog, ook tot de Belgische afvaardiging tijdens het officiële stichtingscongres.

Ook vroeg hij zich in de oorlogsjaren af waarom het liberalisme geen echte internationale politieke stroming was. Hij werd op zijn wenken bediend, toen in 1946 in Brussel de basis werd gelegd voor de Liberale Internationale. Het stichtingscongres vond een jaar later plaats in Oxford, waar ook het bekende Manifest van Oxford werd ondertekend door liberalen uit 19 landen. Het vormde de basis voor het moderne liberalisme en Julius Hoste jr. was, samen met zijn vriend Salvador de Madariaga, een van de voornaamste penhouders van dit Manifest.

Een jaar later werd de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aangenomen. Hoste jr. herkende de grote overeenstemming met "zijn" Manifest van Oxford en was zeer tevreden dat de Verklaring de beginselen bezegelde waartoe liberale gemeenschappen na een eeuwenlange evolutie gekomen waren. Hij was hoopvol dat een nieuwe tijd zou ingeluid worden.

In 1949 werd hij uiteindelijk voor de eerste keer politiek verkozen, tot senator. Hij stierf in Brussel in 1954.

Voor meer info over dit artikel en het Manifest van Oxford, zie <http://hoste.willemsfondsbrussel.be>

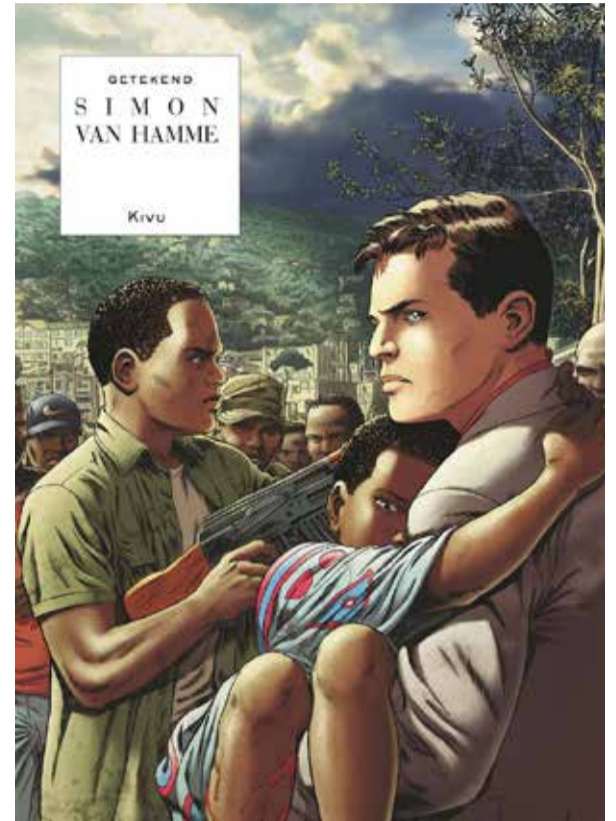
Recensie

Het Kivu van Dr. Mukwege door Simon & Van Hamme

Dr. Denis Mukwege is één van die moderne iconische persoonlijkheden waarvan de naam symbool staat voor een strijd. "L'homme qui répare les femmes" kreeg in 2018 de Nobelprijs voor de vrede. Als chirurg-gynaecoloog helpt hij de vrouwen in Oost-Congo die op grote schaal het slachtoffer zijn van gruwelijk seksueel geweld.

De jonge talentvolle striptekenaar Christophe Simon en de ervaren scenarist Jean Van Hamme hebben met "Kivu" een aangrijpend verhaal opgebouwd rond Kivu en de persoon, strijd en boodschap van Dr. Mukwege. In 70 bladzijden nemen ze ons mee naar Oost-Congo, de oorlog, de militias, de macabere rol van Rwanda en de Democratische Republiek Congo, de complicitéit van de multinationals, de buitenlandse regeringen en de lokale warlords. De jonge Belgische ingenieur François Daans is ambitieus en op zoek naar actie. Hij wordt door zijn werkgever, een grote multinational die handelt in kobalt, naar Bukavu gestuurd. Het 12-jarige meisje Violetta, dat aan een slachting van lokale militias ontkomen is, kruist zijn pad. Zijn ambitie botst met zijn geweten. Zo belandt Daans in de kliniek van Dr. Mukwege in Panzi, Kivu.

Het is een spannend verhaal met veel actie. Zo kennen we Van Hamme, de scenarist achter Thorgal, Largo Winch en XIII. De scenarist van "Histoire sans héros" (samen met Dany - 1983) houdt van helden. En Daans is een klassieke Van Hamme-held. Het avontuurlijke doet geen afbreuk aan de aanklacht tegen het zinloos geweld en de totale politieke chaos in Kivu. Met Dr. Mukwege op de achtergrond doorheen heel het verhaal, is het duidelijk de bedoeling de lezers te sensibiliseren over het grootschalig gebruik van seksueel geweld als oorlogswapens in een oorlog die draait rond kobalt, een metaal nodig voor het maken van smartphones. Het voelt toch wel ongemakkelijk om je gsm op te pikken na het dichtslaan van deze strip. Het verhaal is en blijft zo actueel. Ook vandaag riskeert Dr. Mukwege zijn leven in Oost-Congo.

"Kivu" is uitgegeven door Le Lombard in de reeks 'getekend', de opvolger van de reeks 'verhalen en legenden', die al enkele decennia sterke grafische novellen uitbrengt. Getekend staat dan voor "het bewijs van het persoonlijk engagement" van de auteurs, "van de oprechtheid van hun werk, en het persoonlijk vaderschap van hun woorden". Samengevat, Kivu, is voor de auteurs geen vrijblijvende grafische novelle. Het is een persoonlijke getuigenis.

Johan Basiliades

Vliegende Kus, het Valentijnsontbijt uit Jette

Corona houdt ons in ons kot, maar na de Vliegende Vis brengen Willemsfonds Jette en de Liberale Jetse verenigingen op zondag 14 februari een Vliegende Kus naar je thuis. Bepaal zelf of je een ontbijtpakket wil met charcuterie (19 euro) of met zalm (22 euro), of je er een boeket bloemen bij wil of zelfs een fles champagne. Bestellen kan via <http://vliegendekus.willemsfondsbrussel.be>

Colofon

Werkten mee aan deze editie: Johan Basiliades, Pieter-Jan De Coster, Mireille De Winter-Corteville, Kurt Deswert, Suzanne ter Haar en Hans Van Rompaey. Ook onze uitdrukkelijke dank aan Liberas (Liberale Archief).

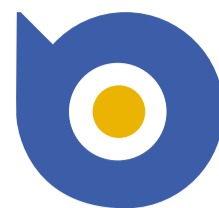
Wil je Kortweg gratis thuis aankrijgen? Of wil je deze niet meer ontvangen?

Laat ons iets weten via mail, telefoon of post.

www.willemsfonds.be/brussels-hoofdstedelijk-gewest
Willemsfonds Brussels Hoofdstedelijk Gewest
0497 58 54 96 of suzanne.terhaar@willemsfonds.be
Postadres: Andrée De Jonghstraat 12 bus 17, 1020 Laken

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK
GEWEST
willems
fonds

INFOSESSIE WILSVERKLARINGEN

Online

Informatie over de wettelijke mogelijkheden en praktische ondersteuning bij het invullen van de wilsverklaringen.

Elke eerste dinsdag van de maand

DATA 2021

Di. 02/02: 19u00 ▶ 20u30
Di. 02/03: 19u00 ▶ 20u30
Di. 04/05: 19u00 ▶ 20u30
Di. 01/06: 19u00 ▶ 20u30

PROGRAMMA

19u00: welkom & inloggen
19u10: infosessie & vragen
20u30: afronden

MEER INFO

huisvandeMens Brussel
Tel. 02/242.36.02
www.vrijzinnigbrussel.be

INSCHRIJVEN

Deelname is gratis, per infosessie aanvaarden we max. 8 personen. Daarom graag vooraf inschrijven via www.vrijzinnigbrussel.be of levenseinde@vrijzinnigbrussel.be en dan bezorgen we je de link om deel te nemen.
f @huisvandeMensbxl

Gratis deelname